

Linköpings kommun
kommun@linkoping.se
Rektorn vid Vikingstad skola
barbro.halden@linkoping.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Vikingstad skola
i Linköpings kommun

Tillsyn av Vikingstad skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Vikingstad skola besöktes av Skolinspektionen den 22 maj 2012.

Helhetsbedömning

Utbildningen i Vikingstad skola är systematiskt inriktad på målen i läroplanen och eleverna ges ett aktivt inflytande över utbildningen. Skolans arbete med att planera och följa upp utbildningen, både på individ- och skolnivå, fungerar väl. Rektorn är drivande i detta arbete.

Lärarna i Vikingstad skola har arbetat i flera år med så kallade pedagogiska planeringar och bedömningsmatriser. Arbetet framstår som väl förankrat och av god kvalitet. Inte minst elevernas uppfattning att de vet vad de ska lära sig, hur det går för dem och vad de behöver göra för att utvecklas ytterligare tyder på detta. Eleverna anser också att de lär sig mycket. Genom intervjuer med lärare framkommer att de anpassar sin undervisning efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Lärarna framhåller emellertid att de alltid kan bli bättre inom detta område, framförallt vad gäller att stimulera de elever som lätt når kunskapskraven. Arbetet för att kartlägga, tillgodose och följa upp elevers behov av särskilt stöd bedrivs på ett professionellt sätt.

Enligt intervjuer med elever och personal är det lugnt på skolan och kränkande behandling förekommer i liten utsträckning. Skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling av elever fungerar till övervägande del väl. Det finns rutiner för att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektorn. Lärarna har diskuterat vad som kan anses utgöra kränkande behandling och vad som ska anmälas. Skolinspektionen vill i detta sammanhang hänvisa till Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10). Här anges att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det ska med andra ord inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn.

Beslut

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen. Skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling samt arbete med särskilt stöd bedöms fungera väl. Däremot uppfyller skolenhetens plan mot kränkande behandling och åtgärdsprogrammen inte helt författningarnas krav. Skolinspektionen avstår från ingripande i denna del eftersom överträdelsen är ringa. Skolans skriftliga omdömen och arbete med att i förskoleklassen medverka till

att elever utvecklar sitt modersmål behöver förbättras. Under tillsynens handläggnings-tid har rektorn och personalen vidtagit åtgärder. Mot bakgrund av att bristen rättats avstår Skolinspektionen från ingripande i denna del.

Skäl för beslut

Avstår från ingripande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolenhetens plan mot kränkande behandling, tillika likabehandlingsplan, för läsåret 2011/12 uppfyller i stort sett författningarnas krav men det saknas en redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts. Denna redogörelse finns i stället i kvalitetsredovisningen för läsåret 2010/11. Skolinspektionen avstår från ingripande i denna del eftersom överträdelsen är ringa.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav

Motivering:

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Vikingstad skola utarbetar åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av exempel på åtgärdsprogram som utarbetats under höstterminen 2011. Av programmen framgår elevens behov och hur de ska tillgodoses. Vidare framgår att åtgärderna följs upp och utvärderas.

I programmen saknas emellertid information om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Redan vid beslut om åtgärdsprogram ska skolan ta ställning till hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta ska också framgå av åtgärdsprogrammet. Skolinspektionen avstår från ingripande i denna del eftersom överträdelsen är ringa.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

De skriftliga omdömena uppfyller inte författningarnas krav

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på individuella utvecklingsplaner utarbetade under höstterminen 2011. Av flertalet skriftliga omdömen framgår elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i ämnet. Det finns dock skriftliga omdömen som saknar denna information och i stället enbart innehåller omdömen om elevens arbetsinsats, exempelvis "du deltar väl i de olika momenten" eller "eleven gör alltid sitt bästa". I vissa ämnen saknas också ett skriftligt omdöme på grund av att man just påbörjat eller är mitt uppe i ett arbetsområde.

Under tillsynens handläggningstid har rektorn och lärarna diskuterat innehållet i de skriftliga omdömena utifrån Skolinspektionens synpunkter och rektorn har meddelat att skolan tagit till sig och håller med om Skolinspektionens kritik. Vidare har rektorn sett till att framöver kommer omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven ges i de ämnen som eleven får undervisning i. Mot bakgrund av att bristen rättats avstår Skolinspektionen från ingripande i denna del.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning:**

Modersmålsstöd i förskoleklassen anordnas inte i enlighet med författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att förskoleklassen ska medverka till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165) ska modersmålsstöd i förskoleklass i första hand vara en pedagogisk fråga för förskoleklassen. Det framgår bland annat att i varje förskoleklass där det finns elever med annat modersmål än svenska ska aktiviteter, arbetssätt, miljö och material anpassas till elevernas behov.

På Vikingstad skola finns elever i förskoleklassen med annat modersmål än svenska. Tillsynen visar att förskoleklassen arbetar med att stimulera elevers språkutveckling, men de insatser som görs är inriktade på att utveckla det svenska språket. Vidare framgår det att skolan följer en rutin som finns för modersmålsstöd i Linköpings kommun som innebär att elever i förskoleklassen med annat modersmål än svenska erbjuds att ansöka om så kallad modersmålsträning. I övrigt framgår att rektorn och personalen i

förskoleklassen inte har övervägt hur den ordinarie verksamheten kan medverka till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla sitt modersmål.

Under tillsynens handläggningstid har rektorn meddelat att framöver kommer förskoleklassens personal se till att i den ordinarie verksamheten genom lek, sånger och samtal med mera, lyfta fram det modersmål som eleverna har. Mot bakgrund av att bristen rättats avstår Skolinspektionen från ingripande i denna del.

Föfattning:

9 kap. 10 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

I den verksamhetsredogörelse som rektorn delgivit Skolinspektionen inom ramen för tillsynen finns kunskapsresultat för årskurserna 3 och 5 angivna. För årskurs 3 redovisas resultat för åren 2010–2011 och för årskurs 5 för åren 2007–2011. Resultaten har varierat mellan ämnen och mellan år. Andelen elever som når målen år 2011 ligger inte under 90 procent i något ämne, varken i årskurs 3 eller 5.

Den nationella statistiken över resultaten på ämnesproven i årskurs 3 och 5, läsåret 2010/11, visar att andelen elever som nådde kravnivån på proven i årskurs 3 var högre på Vikingstad skola än i riket för samtliga delprov. I ämnesproven i årskurs 5 var andelen elever som nådde kravnivån på Vikingstad skola högre på vissa delprov och lägre på andra i jämförelse med riksgenomsnittet.

Intervjuer med elever, lärare, elevhälsoteam och rektorn ger en bild av att Vikingstad skolan är en trygg miljö och på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att främja och förebygga kränkande behandling.

Beskrivning av Vikingstad skola

Vikingstad skola ligger i samhället Vikingstad, cirka 10 km väster om Linköping. Skolan har förskoleklass samt årskurserna 1–6 i grundskolan. Elever och personal är indelade i tre arbetslag (F–3 A, F–3 B och 4–6 AB). Varje arbetslag har en arbetslagsledare och arbetslagsledarna har regelbundna träffar med skolans rektor. Inom skolenheten finns även fritidshem. Denna verksamhet omfattas emellertid inte av detta beslut. Innevarande läsår finns ca 340 elever i Vikingstad skola.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Sofia Lindstrand och Josefin Brüde Sundin.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Eleonor Duvander
Undervisningsråd/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Tillsynen inriktas vanligtvis mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys görs i vissa fall en begränsad tillsyn som inte omfattar alla områden.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning kommunens verksamhet inom de granskade områdena och vid den aktuella tidpunkten, *avviker* från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den avser alltså inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i kommunens skolväsende.

Enligt övergångsbestämmelserna i lag om införande av skollagen samt i skolförordningen ska vissa bestämmelser om betyg i 2010 års skollag och 2011 års skolförordning inte tillämpas för elever i årskurs 9 under läsåret 2011/2012. Istället gäller bestämmelser i 1994 års grundskoleförordning. Enligt övergångsbestämmelsen i förordning om den nya läroplanen (Lgr 11) ska förordningen om 1994 års läroplan (Lpo 94) fortsätta gälla för elever i årskurs 9 i grundskolan under läsåret 2011/2012. Till följd av övergångsbestämmelserna redovisas även de bestämmelser som gäller för elever i årskurs 9 i författningshänvisningarna.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas.¹ Skolinspektionens bedömning av kommunens ansvarstagande för förskola och annan pedagogisk verksamhet, fritidshem och vuxenutbildning redovisas i separata beslut. Iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen sammanställs i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat, samt på den information som inhämtas via intervjuer och observationer under Skolinspektionens besök i verksamheten. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspekt-

¹ Samtliga beslut går att finna på Skolinspektionen hemsida: www.skolinspektionen.se.

ionens regi.² Även information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Företrädare för kommunen ges möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut. Alla beslut kompletteras också med en muntlig återrapportering till företrädare för kommunen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor/förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

² Resultat från enkätundersökningen återfinns för respektive skola i Skolverkets databas SIRIS, se www.skolverket.se.